

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 110/24

2024 m. liepos 11 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-554/21 | HANN-INVEST, C-622/21 | MINERAL-SEKULINE ir C-727/21 | UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB

Teisinė valstybė: bylą nagrinėjusi teisėjų kolegija yra vienintelis teismas, turintis nuspręsti dėl bylos baigties

Draudžiama nederamai kištis asmenims, nepriklausantiems bylą nagrinėjusiai teisėjų kolegijai

Pats teismo vidaus procesinis mechanizmas, kuriuo siekiama išvengti teismų praktikos skirtumų arba juos pašalinti ir taip užtikrinti nuo teisinės valstybės principo neatsiejamą teisinį saugumą, turi atitikti teismų nepriklausomumo reikalavimus. Visų pirma bylą nagrinėjęs konkrečios sudėties teismas turi būti vienintelis sprendimą, kuriuo užbaigiamas procesas, priimančias teismas. Draudžiama nederamai kištis asmenims, nepriklausantiems bylą nagrinėjusiai teisėjų kolegijai.

Kroatijos antrosios instancijos teismuose kiekvienas bylą nagrinėjusios teisėjų kolegijos sprendimas turi būti perduotas atitinkamo teismo sprendimus registruojančiam teisėjui; iki tol jis nelaikomas oficialiai priimtu ir negali būti įteiktas šalims.

Sprendimus registruojantį teisėją skiria atitinkamo teismo pirmininkas. Praktiškai šis teisėjas gali sustabdyti teismo sprendimo paskelbimą ir duoti nurodymų teisėjų kolegijai. Šalys nežino apie jo įsikišimą, taip pat jo vardo ir pavardės.

Jeigu teisėjų kolegija nesilaiko sprendimus registruojančio teisėjų nurodymų, jis gali prašyti sušaukti skyriaus susirinkimą. Šis susirinkimas gali priimti „teisinę poziciją“, privalomą visoms skyriui priklausančioms teisėjų kolegijoms. Atitinkama teisėjų kolegija jau po pasitarimų prireikus turi pakeisti savo priimtą ankstesnį sprendimą.

Kroatijos apeliacinio komercinio teismo teigimu, šis procesinis mechanizmas iki šiol buvo grindžiamas būtinybe užtikrinti teismų praktikos nuoseklumą. Suabejojęs šio mechanizmo atitiktimi Sąjungos teisei, visų pirma teisinės valstybės principui¹, jis kreipėsi į Teisingumo Teismą šiuo klausimu.

Teisingumo Teismas atsakė, kad pagal Sąjungos teisę draudžiama nacionalinėje teisėje numatyti nacionalinio teismo vidaus mechanizmą, pagal kurį:

- bylą nagrinėjusios teisėjų kolegijos sprendimo kopija gali būti išsiųsta šalims ir taip užbaigta byla **tik jeigu** jo turinį patvirtino šiai kolegijai nepriklausantis sprendimus registruojantis teisėjas,
- priimdamas „teisinę poziciją“ to teismo skyriaus susirinkimas gali įpareigoti bylą nagrinėjusią teisėjų kolegiją pakeisti savo ankstesnio sprendimo turinį, kai į šio skyriaus susirinkimo sudėtį taip pat įeina kiti nei šios kolegijos teisėjai ir tam tikru atveju asmenys, nepriklausantys atitinkamam teismui, kuriems šalys neturi galimybės pateikti savo argumentų.

Teisės kreiptis į nepriklausomą pagal įstatymą įsteigtą teismą garantija reiškia, **kad bylą nagrinėjantis konkrečios sudėties teismas turi būti vienintelis sprendimą, kuriuo užbaigiamas procesas, priimančias teismas. Teisėjų**

kolegijos turi būti sudaromos pagal skaidrias ir teisės subjektams žinomas taisykles, užkertančias kelią nederamai kištis joms nepriklausantiems asmenims, kuriems šalys negalėjo pateikti savo argumentų.

Vis dėlto leidžiamas procesinis mechanizmas, pagal kurį, siekiant išvengti teismų praktikos skirtumų arba juos pašalinti ir taip užtikrinti nuo teisinės valstybės principo neatsiejamą teisinį saugumą, teisėjas, nepriklausantis kompetentingai teisėjų kolegijai, gali perduoti bylą nagrinėti išplėstinei teisėjų kolegijai, su sąlyga, kad: 1) byloje dar neįvyko iš pradžių paskirtos teisėjų kolegijos pasitarimų; 2) aplinkybės, kurioms esant galimas toks perdavimas, yra aiškiai nurodytos taikytinuose teisės aktuose; ir 3) dėl šio perdavimo iš atitinkamų asmenų neatimama galimybė dalyvauti nagrinėjant bylą šioje išplėstinėje kolegijoje.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught (+352) 4303 2170.

Likite su mumis!

¹ Jo sudedamosios dalys, be kita ko, yra teisė į veiksmingą teisminę gynybą, pagrindinė teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, teisėjų nepriklausomumas, rungimosi principas ir teisė kreiptis į pagal įstatymą įsteigtą teismą.